

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՏՈՒՐԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՅԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ԲՆԱԳԻՏԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՅԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՏՈՒՐԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՅԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1105B4/11
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՍԵՐՎԻՍ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2-րդ կուրս/ 4-րդ կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<ul style="list-style-type: none"> • Հաղորդել գիտելիքներ տուրիստրիայի տեսական և պրակտիկ գործառնությունների վերաբերյալ • Ձևավորել կայուն պատկերացումներ տուրիզմի շուկայի առանձնահատկությունների վերաբերյալ • Ուսումնասիրել տուրիզմի տեսակները և ձևերը • Ուսումնասիրել տուրիստրիայի հետազոտության մեթոդները • Բացահայտել տուրիստրիայի զարգացման ժամանակակից խնդիրները • Բացահայտել տուրիստրիայի ժամանակակից դերը համաշխարհային տնտեսության զարգացման համատեքստում • Դիտարկել ազգային տնտեսության վրա տուրիստրիայի ազդեցության ցանկալի հնարավորությունները
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ Սահմանել «Տուրիստրիայի աշխարհագրական հիմունքներ» դասընթացի հետազոտական խնդիրները և կառուցվածքը: Բնորոշել տուրիստրիայի հիմնարար հասկացությունները: Բացատրել տուրիստրիայի ծառայություններ նշանակությունը, տուրիստրիայի միջազգային շուկայի բնորոշ գծերը: Բնորոշել Հայաստանում տուրիստրիայի զարգացման առաջնահերթությունները և շուկայի կայացման խոչընդոտող գործոնները:</p> <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ Բացահայտել տուրիստրիայի էությունը: Տարբերակել «ճանապարհորդություն» և «տուրիզմ» հասկացությունները: Ներկայացնել ներկայացնել տուրիստրիայի ռեսուրսային ներուժի աշխարհագրական ասպեկտները և տուրիստական պահանջարկի աշխարհագրությունը: Վերլուծել տուրիստական ապրանքի ձևավորման գործընթացը: Վերլուծել ՀՀ բնառեսուրսային ներուժը՝ տուրիստրիայի տեսանկյունից: Գնահատել ՀՀ-ում տուրիստրիայի զարգացման հնարավորությունները</p> <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ Տիրապետել տուրիստրիայի շուկայի վերլուծության մեթոդիկային: Տիրապետել տուրիստական պահանջարկի վերլուծության և ռեսուրսային ներուժը գնահատելու հմտություններին: Տիրապետել տուրիստրիայում վիճակագրական հաշվարկի մեթոդաբանությանը:</p>

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ
ՆԿԱՐԱԳԻՐ

- ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 6
- ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ - 64
- ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ - 32
- ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 6
- ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 26
- ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ - 4

ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Ուսանողները պետք է ծանոթ լինեն համաշխարհային տնտեսության բնատեսուրսային ներուժին և ճյուղային կառուցվածքին, սերվիսի կազմակերպման հիմնարար հասկացություններին:

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԹՈԴՆԵՐ

Մեթոդը ուսումնական գործընթացում դասախոսի և ուսանողի համատեղ աշխատանքն է :Յուրաքանչյուր առարկայի դասավանդման մեթոդների համակարգը որոշվում է տվյալ գիտության ուսուցման խնդիրներով: Տուրինդուստրիայի աշխարհագրական հիմունքներ առարկայի դասավանդման ընթացքում կիրառվում են ուսուցման ինչպես ակտիվ այնպես էլ պասիվ մեթոդներ: Այստեղ կիրառվող մեթոդներից են՝

- ինտերակտիվ դասախոսություններ /Պատմելու, Բացատրական-նկարագրական, Ձևական- ցուցադրական/
- խմբային աշխատանք /քննարկումներ և ներկայացումներ/
- ինքնուրույն աշխատանք
- Ուրվագծային քարտեզների հետ կատարվող գործնական աշխատանքի մեթոդներ
- Պրեզենտացիաների կազմում և ներկայացում

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

- ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ
  - Դասընթացի նշանակությունը, նպատակը, խնդիրները և կառուցվածքը
  - Տուրինդուստրիան որպես համալիր հետազոտության օբյեկտ
- ՏՈՒՐԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՅԻ ԿԱԶՄԸ ԵՎ ԱՌԱՆՁԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
  - Տուրինդուստրիա հասկացությունը
  - Տրանսփոխադրումների ոլորտ
  - Տեղավորման և սննդի ոլորտ
  - Ժամանցային ոլորտ
  - Զբոսաշրջային գործակալություններ
- ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՒՐԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՅԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
  - Տուրիստական հոսքերի վիճակագրություն
  - Տուրիստական եկամուտների և ծախսերի վիճակագրություն
  - Տուրինդուստրիայում վիճակագրական հաշվարկի մեթոդաբանությունը
- ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁԱՐԿԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
  - Տուրիստական շուկայի սիզմենտավորումը
  - Տուրիստական պահանջարկի էությունը և զարգացման ժամանակակալից միտումները
  - Ժամանացային տուրիզմի աշխարհագրություն
  - Գործարար տուրիզմի աշխարհագրություն
  - Կրոնական տուրիզմի աշխարհագրություն
  - Առատղջարանային տուրիզմի աշխարհագրություն
- ՏՈՒՐԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՅԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ
  - Տուրինդուստրիայի դասակարգումը ըստ աշխարհագրական տեղաբաշխման
  - Տուրինդուստրիայի դասակարգումը ըստ ճանապարհորդության նպատակի
  - Կազմակերպված և անկազմակերպ տուրիզմ
  - Կոմերցիոն և սոցիալական տուրիզմ

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Մասսայական և էլիտար տուրիզմ ○ Տուրիզմի այլ ձևեր ● ՏՈՒՐԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՅԻ ՌԵՍՈՒՐՍԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ○ Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Եվրոպայում ○ Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Ամերիկայում, ○ Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Ասիայում և Խաղաղօվկիանոսային տարածաշրջանում ○ Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Աֆրիկայում ● ՏՈՒՐԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ ○ Վերազգային ընկերությունները տուրինդուստրիայի շուկայում ○ Գլոբալիզացիան և միջազգային տուրինդուստրիան ● ՏՈՒՐԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ○ ՀՀ-ում տուրինդուստրիայի զարգացման ռեսուրսային ներուժը ○ ՀՀ-ում տուրինդուստրիայի զարգացման ժամանակակից միտումները
--	---

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебное пособие для вузов. – М., 2002. 2. Дмитриевский Ю.Д. Туристские районы мира: Учебное пособие. – Смоленск, 2000. 3. Сенин В.С. Организация международного туризма. – М.: ФиС, 2000 4. Сенин В.С. Организация международного туризма. – М., 2005. 5. В.Ю. Воскресенский, Международный туризм.-М., 2006, 6. География мирового хозяйства. отв. редактор: Н.С. Мироненко. – М., 2012
--------------------------------------	--

<p>ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Յու Մուրադյան, Արտասահմանյան երկրների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն, հ. 1, Եր, 1997, 2. Ս. Մելքունյան. Տնտեսական աշխարհագրություն, Եր., 2003, 3. Туризм и отраслевые системы. Менеджмент туризма. /Под ред. В.А. Квартальнова, И.В.Зорина. – М., 2001 4. Борисов К.Г. Международный туризм и право. – М., 1999 5. Основы туристской деятельности. /Под ред. В.А.Квартальнова, И.В.Зорина и др. – М., 2000, 6. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма: справочник. – М., 2000. 7. http://wiki.answers.com, 8. http://igc2012.org, 9. http://media.unwto.org,
------------------	---

<p>ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ</p>	<p>Նախատեսված է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • երկու ընթացիկ գրավոր ստուգումներ (ստուգողական աշխատանքներ): Յուրաքանչյուր հարցաթերթիկ պարունակում է 6-ական հարց, որից 2-ը 20 միավորանոց կշռով, իսկ 4-ը` 15 միավորանոց կշռով,</li> <li>• Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է, 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց` 35, 35, 30 միավորային արժեքներով:
-------------------------------------	---

<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Գնահատումը կատարվում է 5 բաղադրիչով. 1. Բաղադրիչ 1- 10% (հաճախումներ) 2. Բաղադրիչ 2-20% (ընթացիկ ստուգում 1-ին) 3. Բաղադրիչ 2- 20% (ընթացիկ ստուգում 2-րդ) 4. Բաղադրիչ 3-40% (ամփոփիչ ստուգում)
--------------------------------------	--

5. Բաղադրիչ 4-10% (ընթացիկ ակտիվություն)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

ԱՅԼ
ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի ուսանողին:
- Ուսանողներին պարբերաբար կտրամադրվի անհրաժեշտ խորհրդատվություն:
- Ուսանողներին կտրամադրվեն անհրաժեշտ ուսումնա-օժանդակ նյութեր՝ կամ տպագիր կամ էլեկտրոնային տարբերակներով:
- Առարկան ուսումնասիրելիս ուսանողները պետք է օգտվեն համացանցի հնարավորություններից:
- Մոդուլային աշխատանքների ժամանակ ծածկաթերթիկների, գրքերի կամ այլ հուշող ուսումնական նյութերի առկայությունը արգելված է:
- Արտագրությունն արգելվում է, և աշխատանքը գնահատվում է զրո:

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատաժամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	Լաբորատոր	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	«Դասընթացի նշանակությունը, նպատակը, խնդիրները և կառուցվածքը	2					-	2
2.	Զբոսաշրջությունը որպես համալիր հետազոտության օբյեկտ Տուրիզմ և տուրիզմաբանական հասկացությունները	2					3	5
3.	Տուրիզմաբանական կազմը և կառուցվածքը: Տրանսպորտային միջոցների և տեղավորման ոլորտ	2					3	5
4.	Տուրիզմաբանական կազմը և կառուցվածքը: Մանրագրեր և ժամանակի ոլորտ	2					3	5
5.	Զբոսաշրջային ապրանքի վաճառք. զբոսաշրջային գործակալություններ և զբոսաշրջային գործակալներ	2					3	5
6.	Տուրիզմաբանական կազմը և կառուցվածքը: Տրանսպորտային միջոցների, տեղավորման և սննդի ոլորտ				2		5	7
7.	Տուրիզմաբանական կազմը և կառուցվածքը: Ժամանակային ոլորտ և ճանապարհորդական գործակալություններ				2		5	7
8.	Տուրիզմաբանական դասակարգումը ըստ աշխարհագրական տեղաբաշխման	2					3	5
9.	Տուրիզմաբանական դասակարգումը ըստ ճանապարհորդության նպատակի	2					3	5
10.	Տուրիստական շուկայի սեգմենտավորումը	2					3	5
11.	Տուրիստական պահանջարկի էությունը և զարգացման ժամանակակազմի միտումները	2					3	5
12.	Տուրիստական հոսքերի, եկամուտների և ծախսերի վիճակագրություն	2					3	5
13.	Տուրիզմաբանական դասակարգումը				2		5	7
14.	Տուրիստական շուկայի սեգմենտավորումը: Տուրիստական պահանջարկի էությունը				2		5	7
15.	Տուրիստական հոսքերի, եկամուտների և ծախսերի վիճակագրություն				2		5	7
16.	Հանգստի, ժամանակի և գործարար զբոսաշրջության աշխարհագրություն	2					3	5
17.	Կրոնական և առողջարանային զբոսաշրջության աշխարհագրություն	2					3	5
18.	Հանգստի, ժամանակի և գործարար զբոսաշրջության աշխարհագրություն				2		5	7
19.	Կրոնական և առողջարանային զբոսաշրջության աշխարհագրություն				2		5	7
20.	Հանգստի և ժամանակային զբոսաշրջության աշխարհագրություն		2				-	2
21.	Գործարար զբոսաշրջության աշխարհագրություն		2				-	2
22.	Կրոնական և առողջարանային զբոսաշրջության աշխարհագրություն		2				-	2
23.	Տուրիզմաբանական ռեսուրսային ներուժը Եվրոպայում և Ամերիկայում	2					3	5

24.	Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Աֆրիայում և Ասիա-խաղաղօվկիանոսյան տարածաշրջանում	2					3	5
25.	Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Եվրոպայում				2		5	7
26.	Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Ամերիկայում				2		5	7
27.	Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Ասիայում և Խաղաղօվկիանոսային տարածաշրջանում				2		5	7
28.	Տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը Աֆրիկայում				2		5	7
29.	Վերազգային ընկերությունները տուրինդուստրիայի շուկայում: Գլոբալիզացիան և միջազգային տուրինդուստրիան	2					3	5
30.	Վերազգային ընկերությունները տուրինդուստրիայի շուկայում: Գլոբալիզացիան և միջազգային տուրինդուստրիան				2		5	7
31.	ՀՀ-ում տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը: ՀՀ-ում տուրինդուստրիայի զարգացման միտումները	2					3	5
32.	ՀՀ-ում տուրինդուստրիայի ռեսուրսային ներուժը: ՀՀ-ում տուրինդուստրիայի զարգացման միտումները				2		5	7
Ընթացիկ ստուգում 1								2
Ընթացիկ ստուգում 2								2
Ամփոփիչ ստուգում								2
Ընդամենը								180